

— MOZAIK

5

Letnik 35
December 2015

ustvarjamo gibe

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

Škofja Loka

dz 0

MOZAIK

2015

070.489(497.4Zelezniki)

120150197,5

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

COBISS c

55 v pisarni orodjarne

Domel med alumni slovenskega foruma
inovativnost

Nagrada Avgusta Kuharja

Ko se ozrem nazaj, sem zadovoljen

Nagrajeni izdelki natečaja

Glasil o podjetja DOMEL

Beseda urednice	2
Uvodnik	3
Kratke novice	4
Nov nadzorni svet	5
Domel med alumni Slovenskega foruma inovativnosti	6
5S v pisarni orodjarne	7
Nagrada Avgusta Kuharja	8
Osredotočeni na stopala	9
Ko se ozrem nazaj, sem zadovoljen	10
Nagrajeni izdelki natečaja	11
Defibrilator tudi v Domelu	12
Dnevno izklapljanje računalnika	13
Skrb za zaposlene	14
Preteči Ljubljanski maraton ni mačji kašelj	15
Dogodki na Selškem	16
Dogodki na Poljanskem	16
Veseli projekti v veselem decembru	17
Domel skozi čas	18
Novoletna nagradna križanka	19

DOMEL®

Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinskih aparatov Železniki, d.o.o.
 Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija, tel.: +386 4 51 17 100,
 fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo podjetja Domel d.o.o.

naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki
 tel.: 04 51 17 192, fax: 04 51 17 193; e-mail: stefan.bertoncelj@domel.si

Odgovorni urednik: Aleš Markelj

Glavna urednica: Romana Lotrič

Člani odbora: Tadeja Bergant, Barbara Bertoncelj, Nataša Dolenec, Nina Drol,
 Anita Habjan, Danica Jelenc, Štefka Jeram, Janja Kozjek, Aleksander Volf,
 Andrej Šuštar, Marija Demšar, Blaž Benedik, Matej Galjot, Roman Megušar
 Foto: Barbara Bertoncelj, Anita Habjan, Romana Lotrič, Andrej Tarfila, arhiv
 DVI Slovenije, osebni arhiv Janez Rihtaršič, osebni arhiv Teja Bertoncelj,
 Gregor Habjan, Rok Pfajfar;

Grafično oblikovanje: Klemen Budna/GTO Košir; Lektorica: Majda Tolar;
 Tisk: Tiskarna GTO Košir; Leto 2015, Številka 5; Letnik 35; Izvodov: 1750

Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

Leto se bliža koncu in poslovili smo se od čudovitih barv, s katerimi nas je razveseljevala jesen. Zima bo manj barvita, toda po svoje tudi lepa. To je čas, ko zemlja potrebuje zaslužen počitek in morda je sedaj pravi čas, da si tudi mi vzamemo nekaj trenutkov zase in za svoje bližnje. Zima nam poleg zimskih radosti na snegu prinaša tudi čarobnost praznikov, najmlajšim pa obilo pričakovanj in veselja ob prihodu dobrih mož.

Romana Lotrič
Glavna urednica

Veselim se prihajajočih dni, ob prebiranju Mozaika pa obudimo spomine na dogajanja v preteklih mesecih. V zadnji letošnji številki vam ponujamo v branje članke "od tu in tam". Za začetek delite z nami veselje ob uspehih, ki jih dosegamo na različnih področjih.

Društvo varnostnih inženirjev Gorenjske je našemu sodelavcu podelilo nagrado Avgusta Kuharja za izjemne dosežke za sistem varnosti in zdravja pri delu. Čestitkam se pridružuje tudi uredniški odbor. Več nagrad pa smo prejeli tudi na 10. Slovenskem forumu inovativnosti, ki je potekal v Šempetru pri Gorici. Projekti, projekti, projekti ... Tokrat pišemo o le-teh na malo drugačen, "vesel" način. Eden izmed naših projektov je uvajanje metode 5S. Z njim nadaljujemo in metodo 5S uvajamo tudi v ostale oddelke; tokrat v pisarno orodjarne.

V sklopu praznovanj ob 70-letnici Domela v prihodnjem letu načrtujemo kar nekaj dogodkov. Ob tej priložnosti je nekaj utrinkov z nami delil naš upokojenec Janez Rihtaršič, starejši.

Ponovno pišemo o defibrilatorju, ki je trenutno nameščen v naši vratarnici, z ureditvijo recepcije pa bo prav tam našel svoje novo mesto. Še beseda o športu. Tek je postal precej popularen način rekreacije tudi med našimi delavci. Letošnjega, 20. Ljubljanskega maratona, se je udeležilo 29 Domelovcev. Ena izmed sodelavk si je zastavila cilj – preteči 42 kilometrov. Zaupala nam je nekaj svojih vtisov.

Objavljamo tudi rezultat natečaja Domel skozi čas. Za konec smo nanizali utrinke o dogodkih, ki so se v zadnjem času zgodili v naši okolici.

Naj vam prazniki prinesejo kanček počitka in veliko veselja. Uživajte v čarobnih trenutkih, ki jih prinaša novoletni čas. Uživajte v krogu najdražjih, ki vam prinašajo mir, toplino in ljubezen, kar je neprecenljivo.

Srečno!

Na naslovnici: Novoletni motiv, (foto Barbara Bertoncelj)

Drage sodelavke, spoštovani sodelavci!

Poslovno leto 2015 bomo v skupini Domel uspešno zaključili. Obseg prodaje v skupini Domel bo presegel 104M€, kar predstavlja 12-odstotno rast glede na leto 2014. Rezultat skupine bo še boljši, kot je bil lani, ko je znašal 5 M€. Razvojno- investicijski projekti, v katere smo vlagali več let, so v letu 2015 pomembno prispevali k rezultatu.

Jožica Rejec
Direktorica - CEO

Sodelovali smo z globalnimi korporacijami kot razvojni strateški dobavitelj v zgodnji razvojni fazi. Nudili smo razvojno podporo in skupaj kreirali razvojne trende v panogah, kjer nastopamo. Na programu sesalnih enot smo vzorčili novo družino eko kompaktnih sesalnih enot za energijsko nalepko in izdelali nekaj poskusnih serij.

Konkurenčnost smo povečali z uvajanjem vitke proizvodnje in dviganjem produktivnosti, z zmanjševanjem materialnih stroškov in optimiranjem proizvodnih in drugih procesov. Obnovili smo poslovno stavbo in jo energetsko izboljšali. Prenovljena poslovna stavba je dopolnitev celostne podobe Domela in dopolnjuje celostno rast in napredek, ki smo jo naredili skupaj v zadnjih letih. Od leta 2006 smo obseg prodaje povečali za več kot 30 odstotkov. Do leta 2020 predvidevamo

dodatno 30-odstotno rast. Nakup prostorov LTH na Trati bo omogočil rast programa komponent, izboljšal vitkost logističnih poti in omogočil preselitev proizvodnje iz Reteč, ki ni več v industrijski coni po spremembi OPN, delno v Železnike in delno na Trato.

Veliko smo vlagali v izobraževanja na vseh nivojih. Prvo Domelovo akademijo za ključne in perspektivne zaposlene je zaključilo 24 sodelavcev. Poleg znanja, ki so ga pridobili, so pomembne izmenjave izkušenj in delo na drugih področjih. Aktivni smo bili tudi pri koristnih predlogih in inovacijah. V sistem Sora smo vpisali 432 predlogov. Realizirani predlogi, predvsem iz preteklih let, so letos prihranili več kot 400 k€.

Poslovni načrt skupine Domel je za leto 2016 pripravljen. Je ambiciozen in hkrati

realen, s 7-odstotno rastjo obsega prodaje glede lanskega leta. V naslednjem letu bosta pomembna projekta dokončanje proizvodnih kapacitet za novo SE za energijsko nalepko in industrializacija kompaktne izvedbe EC motorja za prezračevalne sisteme z integrirano elektroniko. Nadaljevali bomo z vrsto projektov za izboljšanje procesov in zmanjšanje stroškov. Nadaljujemo z uresničevanjem strateških ciljev: povprečna rast prodaje (5-odstotna) in rast dodane vrednosti ter dobička. Strategije skupine Domel so celostni stalni razvoj podjetja, družbena odgovornost, globalni razvojni in konkurenčni dobavitelji.

Božično-novoletni čas je čas za trenutke poglobitve odnosa z nami samimi in vsemi, s katerimi živimo. Izkazovanje ljubezni in prijaznosti nas nič ne stane, a pušča najbolj globoko sledi. Privoščimo si to razkošje.

*Vesele Božične praznike
in
srečno Novo leto*

Andrej Šuštar

Nagradni izlet mesec inovativnosti

Tudi letošnji oktober je v Domelu potekala akcija Mesec inovativnosti, ki smo jo usmerili v zbiranje pobud in idej za lažje doseganje ciljev v prihajajočem koledarskem letu. Vpisanih je bilo 144 uporabnih predlogov. Osmič zapored se je akcija zaključila z obiskom slovenskega foruma inovacij, ki je letošnje leto potekal 17. in 18. novembra v dvorani HIT v Šempetru pri Gorici. Obisk foruma povezujemo z Domelovim sodelovanjem na prireditvi. Letošnjo lokacijo foruma smo izkoristili tudi za obisk podjetja MAHLE Letrika (nekdanja Avtoelektrika), ki se nahaja v neposredni bližini Hitove dvorane, kjer se je odvijal 10. Forum inovacij. Ob tej priliki pa so nam lepo predstavili bogato opremljene razvojne laboratorije, kjer ni manjkalo vprašanj, obisk pa se nam je od načrtovanega občutno podaljšal. Po uradnem delu ekskurzije smo lokacijo izkoristili še za obisk kraške osmice pri Tonhu v Vrabčah, kjer so nas pogostili s kraškimi dobrotami.

Predsednik vlade dr. Cerar na obisku v Domelu

V petek, 11.12.2015 nas je v sklopu vladnega obiska na Gorenjskem obiskal premier dr. Miro Cerar z ministrico za delo, družino in socialne zadeve dr. Anjo Kopač Mrak. Ob tej priložnosti so si ogledali proizvodnjo ter izrazili zanimanje za lastniški model upravljanja skupine Domel. Pohvalili so dosežene rezultate ter ambiciozne načrte skupine v prihodnosti.

Domelova akademija 2015/16

V oktobru se je pričela 2. Domelova akademija, v katero je bilo povabljenih 27 sodelavcev iz različnih področij in poslovnih enot. Tečajniki so razdeljeni v štiri interdisciplinarne skupine, ki bodo poleg samih izobraževanj in delavnic delali tudi vsak na svojih projektnih nalogah. Iz nabora predlogov je vodstvo potrdilo naslednje teme projektov:

- Sistematičen pristop k uvajanju zaposlenih v podjetju in prenos znanj, informacij na raven celotnega Domela
- Domel 2030 – projekcija in strategija razvoja podjetja
- Povečanje učinkovitosti režije, izboljšanje poslovnih procesov in organizacije dela režije
- Ustanovitev PE Domel Automotive

Usposabljanja za učinkovito vodenje in delo na projektih pripravljajo različni priznani strokovnjaki, glavni zunanji mentor programa pa je g. Rudi Tavčar, MBA. Projekti bodo zaključeni do maja 2016 in njihovi rezultati predstavljeni vodstvu podjetja.

Napovednik dogodkov ob 70 letnici Domela v letu 2016

14. januar - otvoritev upravne stavbe

14. februar - koncert Maje Triler z orkestrom

Februar - Izid Zbornika

Marec - Glasova preja

23. april - Dan odprtih vrat

26. april - Slavnostna seja

14. maj - Piknik za zaposlene in upokojence

s Tanjo Žagar in Triom Šubic

NOV

NADZORNI SVET

Poslovanje delniških družb v Sloveniji ureja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD). Domel Holding d.d. je delniška družba, katere lastniki so v skladu z navedenim zakonom izbrali tako imenovani dvokrožni sistem upravljanja, kar pomeni, da firmo vodi uprava pod nadzorom nadzornega sveta (NS). Okvire poslovanja obema daje skupščina, ki je najvišji organ upravljanja, in se odvija enkrat letno. Navedeno je poleg državne zakonodaje natančno opisano tudi v Statutu Domel Holding d.d. Statut vsake družbe mora ustrezati zahtevam državne zakonodaje, v kateri družba posluje, poleg tega pa statut opredeljuje posebnosti družbe, ki ji pripada. Posebnost Domela je v tem, da je v lasti zaposlenih in bivših zaposlenih.

Taka lastniška struktura se odraža v statutu predvsem v točkah, ki govorijo o glasovalnih pravicah in pravilih delovanja posameznega delničarja znotraj delniškega sporazuma. Statut opredeljuje tudi mandat, sestavo in naloge nadzornega sveta. NS ima 6 članov. Štiri na skupščini izvolijo lastniki, dva pa imenuje Svet delavcev. Mandat NS traja štiri leta. Tako statut kot tudi ZGD natančno opredeljujeta naloge in odgovornosti NS kot organa v celoti, kakor tudi odgovornost posameznega člana znotraj njega. Poleg navedenih predpisov delo NS določa še poslovnik NS Domel. V njem je določen način sklicovanja sej, potek sej, teme, ki jih NS mora obvezno obravnavati, pisanje in delitev zapisnikov, volitve vodstva NS itd.

Letošnje leto je bilo volilno leto, v katerem je bilo na skupščini potrebno postaviti nov NS. V preteklosti so bili veliki zapleti okrog izbire NS leta 1997 le v prvem letu ustanovitve Združenja notranjih delničarjev Domela, ki so za postavitev NS tekmovali s takratnimi zunanji lastniki družbe, ki so jih predstavljali razni PID-i in državna sklada. Takrat se je situacija razrešila tako, da so notranji delničarji s pomočjo Zadruga Niko preglasovali zunanje lastnike in postavili svoj NS. Kasneje v volilnih letih večjih zapletov z imenovanji članov NS ni bilo. Manjša napetost je bila leta 2006, ko se je postavljala NS, ki je kasneje menjal upravo Domela. Običajno so bile skupščine mirne, slabo obiskane in pojavljali se je občutek, da nabojo notranjega lastništva pada in da notranje lastnike ne zanima več, kakšna bo sestava organa nadziranja. Letošnje priprave na volitve NS so ustaljeno dogajanje zadnjih let pred skupščino postavile v popolnoma novo luč. Dve skupini kandidatov za NS, ena,

ki je bila predlagana v sklicu skupščine, in druga, ki jo je predlagala skupina delničarjev, je dogajanje pred skupščino zaostri do situacije, ki bi lahko za družbo postala škodljiva. Le dovolj trezna presoja situacije na obeh straneh je omogočila izpeljavo korektno skupščine brez zapletov, na kateri je bilo zastopanih 312.700 glasov ali 62,5 odstotkov vseh glasov z volilno pravico in na kateri je bil z večino izvoljen NS v sestavi: Tina Ogrizek, Miro Krek, Stane Zgaga in Miroslav Olič. Za to sestavo je bilo oddanih 216.178 glasov, kar je 69,13 odstotkov navzočih. Proti je bilo oddanih 96.522 glasov ali 30,87 odstotkov navzočih. Izvoljenim članom NS na skupščini sta se pridružila še Boris Jensterle in Aleksander Volf, ki ju je v skladu s statutom izvolil Svet delavcev kapitalsko povezanih družb.

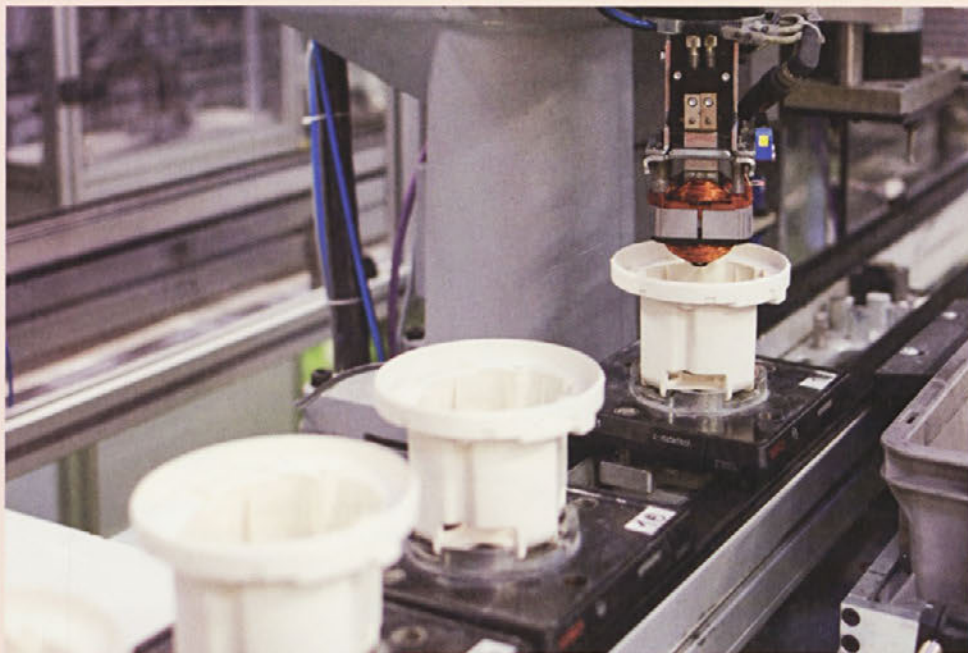
Nov NS je od izvolitve imel tri redne seje. Na prvi seji smo se dogovorili o načinu dela NS in izvolili predsednika in podpredsednika NS. Za predsednika je bil izvoljen Miroslav Olič, za podpredsednika pa Miro Krek. Drugi dve seji sta bili namenjeni poslovanju družbe, razpravi o planu za poslovno leto 2016 in ureditvi poslovanja sklada lastnih delnic.

Gradivo oziroma podatke za posamezne točke dnevnega reda za sejo NS pripravijo strokovne službe družbe. Naj poudarimo, da so bila gradiva za dosedanje delo treh sej NS dobro pripravljena. S tem je omogočeno članom NS spremljanje tekočega poslovanja družbe, kvalitetna razprava na sejah ter formiranje ustreznih sklepov. Na sejah NS sta vedno prisotna dr. Jožica Rejec, predsednica Domel Holding d.d., in Zvone Torkar, direktor Domel d.o.o. Dosedanje sodelovanje med NS in upravo lahko ocenimo kot dobro.

Člani NS smo se ob pričetku mandata zavezali k doslednemu spoštovanju zakonodaje in obstoječih internih predpisov družbe, zavzetemu in poštenemu opravljanju svoje funkcije v korist delničarjev in zaposlenih v skladu z veljavno lastniško strukturo in v dobro vsestranskega razvoja Domela.

Vsem, ki ste nas na skupščini s svojim glasom podprli in nam s tem izkazali zaupanje, se ob tej priliki najlepše zahvaljujemo.

Člani nadzornega sveta Domel Holding d.d.

MED ALUMNI SLOVENSKEGA FORUMA INOVATIVNOSTI

Martin Pintar

Desetič zapored se je odvil dogodek Slovenski forum inovativnosti, tokrat v Šempetru pri Gorici. Izmed vseh prijav slovenskih invencij ali inovacij, tako s tehničnega področja, poslovnih modelov in raziskovalnih dosežkov, je bilo 45 izbranih in predstavljenih. Od tega tri iz Domela in NELA podružnice Otoki: Motor za E kolo – Domel, EC motor z integrirano elektroniko – NELA in Domel ter Homogenizator s snemljivo komoro – Domel.

Vse tri invencije so bile izbrane in so dobile možnost brezplačne promocije na forumu.

In ker je bil Domel (v nekaj primerih tudi v sodelovanju z Nelo) izbran med razstavljene inovacije vsako leto, smo bili povabljeni na okroglo mizo - Alumni SFI, kjer je direktor razvoja in podružnice NELA, mag. Matjaž Čemažar, predstavil naš pogled na inoviranje in razvoj.

In če pogledamo še nazaj, s katerimi novostmi smo sodelovali na vseh dosedanjih forumih, lahko rečemo, da so vse invencije iz preteklih let dejansko postale inovacije, trg jih je sprejel in v nekaterih primerih so naši izdelki postali svetovni "trend makerji", vsi produkti se prodajajo, razen jarma BSH, ki mu je po petih letih pogodba potekla.

Inovacija	Leto
EC motor 771	2015
E-kolo	
Stepper blender - homogenizator	
EC puhalo Ultimate 1000	2014
SOFC Blower	
Sesalna enota v kapsuli	
Visoko učinkovito EC puhalo s prilagodljivim krmiljem	2012
Hitrotekoče puhalo Wagner (459)	
Elektronika Invento	
Jarem 482	2011
Motor za razprševanje vode Atomizer	
EC motor za Stihl	
Zalivanje osnovne statorske izolacije s termoplasti	2010
EC ventilator Swegon	
464	
Jarem BSH	2008
SE 467	
SE 463	

V nadaljevanju so še kratke predstavitve naših letošnjih invencij, kot so bile predstavljene na forumu.

Motor za E-kolo:

Razvili smo motor za E-kolo, vgrajen v zadnje pesto. Motor je zelo kompaktnih dimenzij ter se pri kolesu z zobniško piramido in disk zavorami skriva med njiju. Gre za direkten pogon brez notranjih zobnikov, kar nas pri tej velikosti ločuje od konkurence. Kljub temu ima motor odlični izkoristek, kar je pri motorjih z baterijskim virom ena ključnih zahtev. Kompaktnost motorja smo dosegli s posebno obliko lamele in z inovativnim načinom sestave motorja.

EC motor 771

Ciljno smo projekt zastavili tako, da je motorski del čim bolj univerzalen in uporaben v različnih aplikacijah, po želji pa se vanj integrira elektronika. Sama funkcionalnost in posamezne inovativne rešitve pri proizvodnji motorjev so sklop različnih izkušenj in znanj NELE in Domela, združenih v nov proizvod. V tem sklopu je povsem nov in edinstven način zalivanja rotorskih magnetov oz. rotorja ter integracija statorja s prirobnico in priključki. Motor je primeren za različne aplikacije: pralni stroj, sistemi za prezračevanje, industrijske pečice itd. Tokrat se prvič postavljamo ob bok klasičnim asinhronskim motorjem, saj smo razvili strokovno zelo učinkovit pogon. Ključ je v inovativni Domelovi tehnologiji izdelave. Ugodna cena združena z nizko porabo električne energije ter uporaba v različnih aplikacijah so glavne prednosti novega 771 motorja. Razvoj motorja je modularen, saj ga lahko prilagajamo različnim potrebam uporabnikov, tako po moči, hitrosti, napetostih, spreminjamo vpetje (prirobnice).

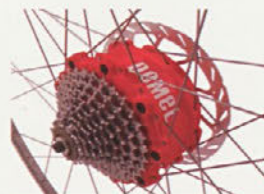
Homogenizator s snemljivo komoro

Namen uporabe instrumenta je priprava vzorcev za mikrobiološke raziskave in analize živil v laboratorijih za izvajanje uradnega nadzora živil. Služi za izdelavo ocene skladnosti, varnosti in tveganja živil. Bistvena prednost homogenizatorja je snemljiva komora, ki je trenutno edinstvena rešitev in bistveno loči Domelov instrument od ostale konkurence. Omogoča enostavno čiščenje in dekontaminacijo vseh delov aparata, kjer najpogosteje nastane onesnaževanje zaradi normalne uporabe ali pretrganja vrečke. Vsa razlita tekočina ostane v komori in ne

ID 2321 / KOMPAKTNI MOTOR ZA E-KOLO

COMPACT E-BIKE MOTOR
DOM KOLARSKI POKRIVALIŠČI
DOM KOLARSKI POKRIVALIŠČI
WWW.DOMEL.COM

E-BIKE

ID 3011 / MOTOR EC Z MOŽNOSTJO INTEGRIRANE ELEKTRONIKE ZA MOČI DO 1KW

EC MOTOR WITH THE POSSIBILITY OF AN INTEGRATED CONTROLLER FOR POWER UP TO 1KW
WWW.DOMEL.COM

DOMEL

ID 2901 / HOMOGENIZATOR S SNEMLJIVO KOMORO

HOMOGENIZER WITH REMOVABLE CHAMBER
WWW.DOMEL.COM

kontaminira prostora okoli instrumenta. Vrata, lopatici in komora se enostavno snamejo in prenesejo na mesto, kjer se očistijo. S tem edini zagotavljamo najvišji higienski standard. Instrument je bil razvit v PE LS skupaj s tujim poslovnim partnerjem, proizvajalcem testnih vrečk in distributerjem aparata.

V PISARNI IN SKLADIŠČU ORODJARNE

Z uvajanjem 5S metode v pisarno orodjarne je bil pred nas dan nov izziv. Do sedaj smo se namreč ukvarjali z izvajanjem metode 5S le v proizvodnih oddelkih.

V sklopu novih skupin v orodjarni je tudi 5S skupina ORO4, ki šteje 12 članov. Odgovorni so za izvajanje metode 5S na področju pisarne in pripadajočega skladišča orodij. Konec septembra smo izvedli usposabljanje, kjer smo člane skupine seznanili tudi z novim vprašalnikom za izvajanje 5S presoj v pisarni.

Posamezni člani v skupini so istočasno tudi vodje TPM skupin v orodjarni ali sodelujejo kot člani podpornih služb na sestankih preostalih skupin v orodjarni.

Erika Teropšič

Na prvem sestanku smo člane skupine seznanili s tem, na katere stvari morajo biti pozorni pri uvajanju te metode. Dogovorili smo se, katere obstoječe obrazce bomo uporabljali, in zapisali prve aktivnosti.

Ker sta osnovna elementa vsake pisarne pisalna miza in omara, so prve aktivnosti potekale v odstranjevanju in urejanju pisalnih pripomočkov, map, predalnikov, odstranjevanju nepotrebnih predmetov na omarah, urejanju kablov pod mizami, urejanju čajne kuhinje, čistil ...

Pri urejanju skladišča orodij pa bo potrebno več časa. Orodjarna se sooča z velikim pomanjkanjem skladiščnih prostorov. Orodja so različnih dimenzij in teže. Zato je pomembno, da bodo aktivnosti usmerjene v optimalen razpored prostora. Prve naloge so že zapisali. Skupina bo določila in uredila prostor za odlaganje orodij, ki gredo na naslednje operacije. Izveden bo popis in uredil se bo regal menjalnih delov. Določilo se bo mesto za prevzem in dostavo zunanjih storitev, pošte ...

Omarica PP ni na ustreznem mestu.

Omarico PP smo iz pisarne prestavili v ročno orodjarno.

Prostor je neurejen. Mesto za prevzem ni določeno

Določili in označili smo mesto za prevzem in dostavo

Skupina na sestanku

Skupina je na prvem ocenjevanju dosegla 55 odstotkov (105 točk od možnih 190).

Metodo 5S lahko izvajamo na vseh področjih v podjetju, ne samo v proizvodnih in pisarniških prostorih, ampak tudi v skupnih prostorih, hodnikih, nadstrešnicah, okolici podjetja ...

Naš cilj je, da ustvarimo delovne prostore, na katere smo ponosni in jih lahko pokažemo. Za stranke je pomemben prvi vtis, ki ga dobijo ob obisku podjetja.

Predpogoj za uspešno izvajanje 5S metode v podjetju pa je kot prvo razumevanje vodstva o njenem pomenu, nujen vse podpore ter v spodbujanju idej sodelavcev pri izvajanju 5S metode na svojem področju.

Z uvajanjem 5S metode v podjetju nadaljujemo še v ostale oddelke. V začetku novembra smo tako pripravili izobraževanje za novo 5S skupino SKL1 (pisarna in skladišče Reteče).

NAGRADA

AVGUSTA KUCHARJA

Nataša Dolenec

Fundacija Avgusta Kuharja je bila ustanovljena leta 1996 z namenom, da s podeljevanjem nagrad in priznanj za dolgotrajno strokovno delo na področju varnosti in zdravja pri delu krepi zavest o potrebnosti sistematičnega strokovnega varovanja zdravja pri delu in življenjskega ter delovnega okolja. Cilj podelitve je promocija stroke varnosti in zdravja pri delu in njenih izjemnih dosežkov. V letu 2015 so že devetnajstič zapored podelili nagrade in priznanja na tradicionalnem letnem posvetu Zveze društev varnostnih inženirjev Slovenije. Uprava fundacije je sklenila, da nagrado za izjemni dosežek prejme naš sodelavec Jože Prezl.

Kdo lahko predlaga kandidata?

V mojem primeru me je predlagalo Društvo varnostnih inženirjev Gorenjske, kjer sem v upravnem odboru. V društvu delujem že sedem let in sem vpet v večino njihovih aktivnosti.

Kakšne pogoje mora kandidat izpolnjevati oziroma katera dokazila mora predložiti?

Ko smo imeli letos pomladanski posvet DVI Gorenjske pri nas v Domelu in po ogledu podjetja, so kolegi iz društva ugotovili, da izpolnjujem pogoje za predlagano nagrado. Fundaciji so poslali zapisnik o dosežkih, ki so jih opazili na mojem delovnem področju.

Kako poteka izbor in kako si bil obveščen o izboru?

Najprej se poda predlog, nato pa pride tričlanska komisija preveriti, ali je vsebina predloga skladna s stanjem na terenu. V tričlanski komisiji so bili dr. Jože Šrekl, dr. Primož Gspan s fakultete za varstvo pri delu in Lučka Bohm, tajnica Fundacije Avgusta Kuharja. Opravili so razgovor z vodstvom Domela, nato pa je sledil ogled podjetja. V konkurenci sva bila dva varnostna inženirja. Je pa to najvišje priznanje, ki ga lahko v Sloveniji varnostni inženir dobi.

Kako je potekala podelitev?

Na prireditvi je bilo zelo slavnostno, s krajšim umetniškim programom. Priznanja in nagrade sta podeljevala predstavnika DVI Slovenije in mag. Nikolaj Petrišič z ministrstva za delo.

V kakšni obliki je nagrada in kaj tebi osebno pomeni?

Nagrajenec prejme kovinsko odličje, plaketo in denarno nagrado v znesku 400 evrov ter se vpiše v evidenco dobitnikov nagrad za izjemni dosežek pod zaporedno številko.

Seveda sistem varnosti brez podpore vodstva in vseh vpletenih, tudi vseh TPM skupin, ne bi bil na tako visokem nivoju. V tako velikem

sistemu, kot je podjetje Domel, se rezultati dosegaajo z več nivojsko prepletenostjo (tehnologi, vodje, vzdrževanje), zlasti pa s sodelovanjem tistih, ki so nevarnostim izpostavljeni.

Zunanji opazovalci so ocenili, da imamo dober sistem in da zanj dobro skrbimo, mi sami pa vemo, da imamo še veliko priložnosti za izboljšanje. Zahvalil bi se pa vsem, ki kakor koli prispevate k dvigu varnostne kulture, saj je ta nagrada tudi vaša.

Jože, iskrene čestitke in še veliko uspehov pri svojem delu!

OSREDOTOČENI

NA STOPALA

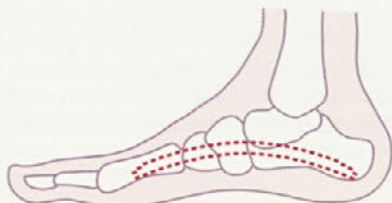

Jože Prezl

Vsak posameznik je edinstven. Toliko kot je različnih ljudi, toliko tipov stopal obstaja. Stopala so različnih oblik in velikosti. Imajo pa določene potrebe, ki jih je treba zadovoljiti.

Anatomija stopala

Stopalo ima 26 kosti, 55 sklepov, 107 vezi in 31 mišic.

medialni, vzdolžni lok stopala

Z dobro obutvijo omogočimo nogam pravilno delovanje. Če je treba, lahko z manjšimi dodatki zadovoljimo dodatne zahteve ali pomanjkljivosti svojih nog.

Nega stopal vključuje dobro higieno, ohranjanje nepoškodovane kože, krajšanje nohtov, prizadevanje za pravo mišično strukturo – ravnovesje ter pravo obutev.

Ali vam je znano?

- Noge umivamo dnevno.
- Potenje lahko zmanjšamo na minimum z rednim umivanjem nog z milom, ki ima pH <5,5.
- Vnetja med prsti preprečimo z dobro osušenimi nogami.
- Po vsakem umivanju uporabimo osnovne vlažilne kreme, ki so na voljo v lekarni.
- Neprijetne vonjave lahko zmanjšamo s stalnim pranjem in sušenjem prepotenih vložkov, ki so v čevlju.
- Delovno obutev ob koncu delovnega dne osušimo tako, da odstranimo vložek iz čevlja. To podaljša življenjsko dobo čevljev.
- Dnevno menjujemo nogavice. Suha koža pomeni odprta vrata bakterijam.
- Trenje povzroča žulje.
- Strgalo ni sredstvo za nego stopal. Krema za noge zadostuje za odpravo žuljev na nogi.
- Počena koža med prsti se zdravi z obliži ali mazili, ki se dobijo v lekarni.
- Nogavice in čevlji, ki so premajhni, povzročajo nepotreben pritisk na prste in nohte na prstih. Posledica so lahko odpadli nohti, vraščeni nohti ali celo povečan členek stopala.

Čevlji

Najbolj pomemben dejavnik pri čevlju je prava velikost – dolžina in širina čevlja.

Nogavice

Naloga nogavic je:

- prenos vlage stran od površine kože,
- varovanje kože pred trenjem.

Namesto bombaža so najbolj priporočljivi materiali za nogavice npr. poliamid, polipropilen in poliester. Več kot vsebujejo umetnih vlaken, bolje lahko opravljajo svojo nalogo. Pri izbiri prave velikosti nogavic upoštevajte stopnjo krčenja. Velikost vaših nogavic mora biti večja od velikosti čevlja.

Vložki

Naloga vložkov je:

- zagotavljati boljše prileganje,
- zmanjševati silo ob dotiku stopala s podlago,
- povečati življenjsko dobo čevlja.

Razgibavanje stopal

Med napornim in delovnim vsakdanjikom je kratka vadba za stopala, v nasprotju z monotonim stanjem na nogah ali dolgotrajno hojo, primeren način za sprostitvev in razgibanje stopal. V prostem času poskušajte čim več hoditi bos, s tem boste razgibali manjše, vendar pomembne mišice stopal, ne da bi to opazili.

Krajša vaja za osvežitev stopal

1. Sezujete čevlje in se usedite na stol.
2. Položite desno stopalo na levo stegno,

tako da lahko objamete stopalo z obema rokama.

3. Z levo roko primite peto, z desno pa prve členke prstov.
4. Peto zavrtite proti telesu, prste na nogi pa proti tlom, kot bi ožemali brisačo, peto pa proti tlom.
5. Zamenjajte smer sile tako, da tiščite prste proti telesu.
6. Vsak gib zadržite nekaj sekund in ponavljajte izmenično.

Vajo izvedite na enak način tudi z drugim stopalom.

Vir: Delovna obutev Sievi, zastopnik Velting

KO SE OZREM NAZAJ, SEM ZADOVOLJEN

Nina Drol

Dolgoletno zgodovino podjetja pišejo tudi zgodbe številnih posameznikov, ki so skupaj z njim zoreli in jih je spremljalo od začetka poklicne poti pa vse do upokojitve. Eden takih je tudi gospod Janez Rihtaršič starejši iz Dašnice, s katerim sva se spominjala preteklih dni.

Janez Rihtaršič

Nam najprej zaupate nekaj malega o sebi.

Prihajam iz Lajš, iz družine s štirimi otroki. Ker smo ostali brez očeta in je mama sama skrbela za nas, kakšnega velikega premišljevanja o tem, kaj bom počel, ko bom odrasel, ni bilo. Treba je bilo poprijeti za vsako delo in zagrabit vsako priložnost. Najprej sem obiskoval triletno poklicno strojno šolo, kjer sem si pridobil izobrazbo strojnega ključavničarja. Pouk smo imeli popoldne, od dveh do šestih, dopoldne pa smo delali kot vajenci. Velikokrat smo morali čistiti stroje in pometati delavnico, nekoč pa smo se uprli čiščenju strojev sodelavcev z daljšim delovnim stažem, ki so nas radi "hecali". Vzgojno so nas nato poslali na zagovor k Niku Žumru. Še sedaj se spominjam, da nam je rekel: »Fantje, pri nas se vrata odpirajo navznoter in navzven!« (smeh). Sicer pa smo imeli precej praktičnega dela, izdelali smo S ključ, veliko smo pilili, naredili smo kotnik, skratka, pridobivali in izkazovali smo najrazličnejše spretnosti in veščine. Bilo je kar naporno. Ko smo namreč dopoldne končali z delom v delavnici, sem jo peš urezal prek Kališ v Lajše na kosilo, potem pa spet nazaj v dolino k pouku. Nekaj kondicije sem si že moral nabrati ob vsem tem tekanju gor in dol (smeh). Bili smo vajeni marsičesa, tako da ni bilo težko. Tudi zabavali smo se, kako da ne. V lepem spominu mi je ostalo popotovanje z motorjem v Avstrijo. Nekaj kolegov se nas je lotilo tega strašnega podviga. Sam sem se na pot odpravil z vespo NSU Prima. Šlo je, kakor je pač šlo. Denarja tako nismo imeli kaj prida, tako da smo se ponoči zavlekli na odejo za

kak grm. Ko smo se nekoč zjutraj zbudili, je pa še polno drugih potnikov spalo okoli nas. Po dobrem tednu potovanja smo se vrnili domov. Vespa je nato obstala v garaži, v veselje otrokom. Žena pravi, da je odvrnila več kot katerakoli druga igrača, saj so otroci sedeli na njej in šofirali, sama pa je imela medtem čas kaj postoriti.

Ste se zaposlili takoj po končani poklicni šoli?

Po končanih izpitih sem se najprej za dva meseca pridružil brigadi, ki je na Dolenjskem gradila avtocesto. Nato sem se zaposlil v podjetju Niko na Racovniku in se takoj vpisal tudi v večerno srednjo strojno šolo v Škofji Loki, kjer sem si pridobil izobrazbo strojnega tehnika. Vmes sem šel še v eno brigado. Ko sem se vrnil, pa smo že pričeli z delom v novih prostorih na Otokih. Delal sem v montaži elektromotorjev in centrifug.

Kako se je skozi vašo zaposlitev spreminjal pristop k delu?

Postopki, tehnologija, vse se je seveda spreminjalo. Najprej smo se učili od starejših mojstrov, vedno več pa je prihajalo mladih, izobraženih kadrov, ki so v podjetje prinesli novo znanje, ki se je postopoma nadgrajevalo. Na začetku smo na primer dobili v roke nek izdelek, nato pa je bilo v veliki meri odvisno od naše iznajdljivosti in kreativnosti, "kako se ga bomo lotili". Razviti smo morali tudi vse pripomočke, tako da je bilo zelo veliko improvizacije. Delo tehnologov in delavcev v razvoju se je po mojem občutku bolj prepletalo, skupaj smo "pilili" produkt, da je bil nazadnje primeren za proizvodnjo.

Omenili ste, da ste delali na več lokacijah.

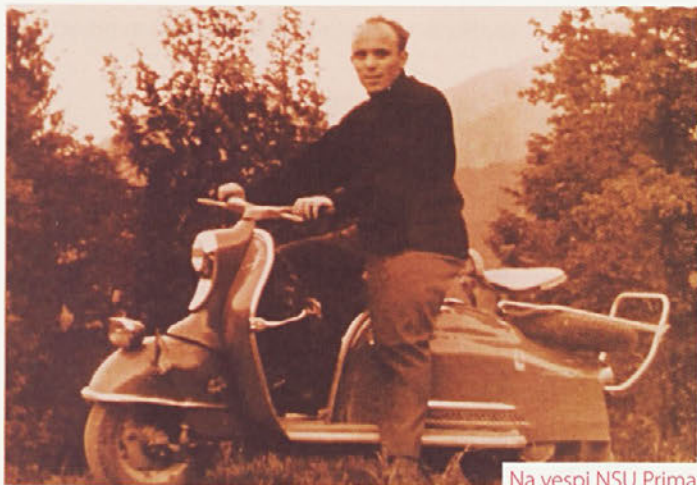
Leta 1971 so nas poslali v Idrijo, kjer smo najprej delali v prostorih stare žage, zatem pa v novem obratu. Začelo se je z montažo asinhronskih motorjev. Dnevno smo se vozili na delo v Idrijo, kar v tistih časih ni bil mačji kašelj. Ko je proizvodnja v Idriji stekla, smo zopet delali na Otokih. Zanimiv spomin je, ko so nas poslali v Alžirijo postavljat montažne linije. Vem, da je bilo to leta 1984, ker so bile takrat ravno zimske olimpijske igre v Sarajevu. Takrat sem toliko zaslužil, da smo si lahko privoščili Zastavo 101 (smeh).

Poleg službe ste se ukvarjali še z marsičem.

Res je. Ker je žena delala v popoldanski izmeni, jaz pa vedno dopoldne, sem bil najprej predvsem za varuško otrok. Pozdravila sva se samo med vrati, ko sem jaz prišel domov, ona pa je odhajala v službo.

Montaža centrifug v okrogli stavbi konec 50 let

Na vespi NSU Prima

Ko pa se pričela gradnja novega naselja v Dašnici, sem bil tudi gradbenik. Takrat še ni bilo z zakonom prepovedano pomagati sosedom pri gradnji, tako da smo en dan gradili pri tem, drugi dan pri onem, ... dela vsekakor ni zmanjkalo. Poleg vsega tega sem bil tudi smučarski sodnik pri športnem društvu Iskra. Sodel sem na tekmah, ki so potekale zgolj v popoldanskem času, torej je bilo dopoldne delo, popoldne pa je sledila zabava. Pozneje sem postal tudi inštruktor vožnje pri AMD Železniki. Vedno mi gre na smeh, ko se spominjam, kako sem sam naredil izpit za avto. Na Racovniku sva se z inštruktorjem usedla v avto, on je peljal do sedanjega podjetja

Niko na Otokih, tam sva se presedla, nakar sem jaz peljal nazaj do Racovnika in izpit sem imel v žepu (smeh). Omenim lahko tudi, da sem skrbel za počitniške kapacitete podjetja in razporejal zaposlene na različne destinacije: v počitniški dom v Portorožu, na Lošinju, v Barbarigo, Strunjan, ...

Kakšen je vaš pogled na delo v podjetju, kjer ste preživel celotno delovno dobo?

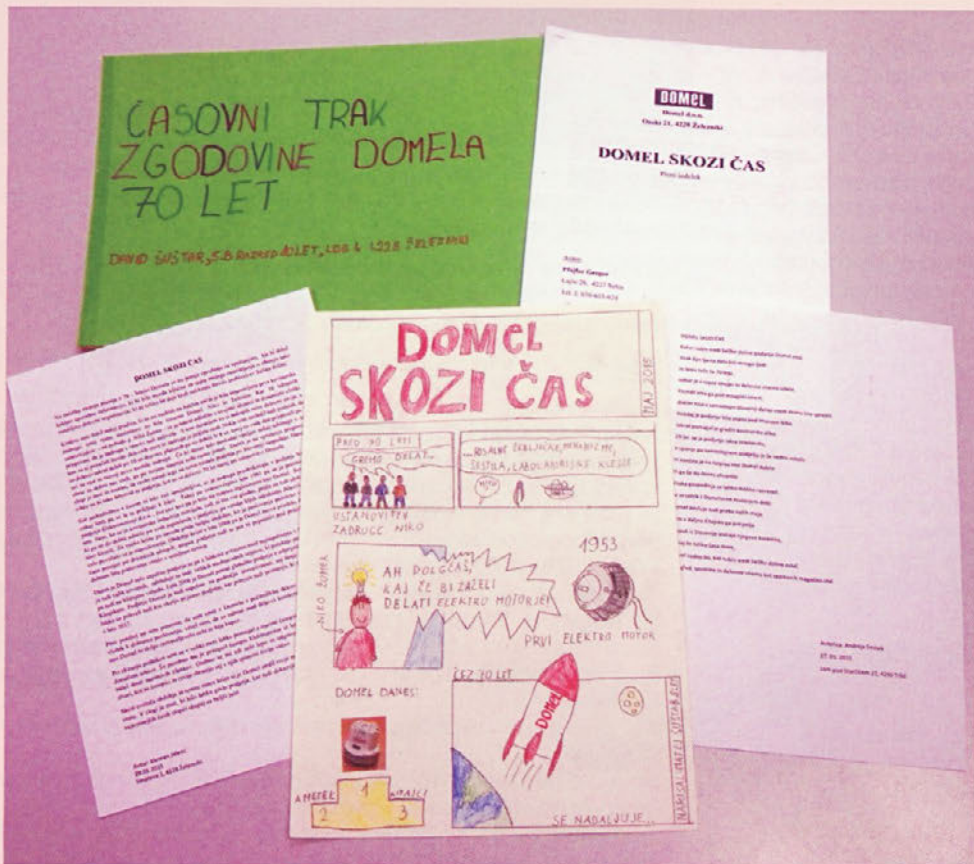
Vedno sem se dobro počutil, s sodelavci nismo imeli nikakršnih nepotrebnih trenj, tako da sem zelo zadovoljen, kadar se "ozrem nazaj". Žena pravi, da sem menda veljal za precej strogega. Upam, da temu ni botrovalo to, ker v montaži nisem dovolil, da bi med delom jedli jabolka (smeh). Stvar je bila sicer precej bolj resna, saj so statorji, ki so jih potem prijemali, radi korodirali zaradi jabolčnega soka. Ko sem odhajal v pokoj, sem bil med starejšimi, saj se mi ni nikamor mudilo. Konec devetdesetih je bil pa res že čas, da sem zaključil svojo poklicno pot. S sodelavcem sva namreč ugotovila, da naju pozdravljajo mlada dekleta in da sva najbrž res že malo v letih.

Kako dandanes preživljate čas?

Vedno se najde kakšno delo, navajen sem poprijeti za marsikaj, tako da mi ni dolgčas. Okoli hiše dela nikoli ne zmanjka, čeravno sem sedaj bolj v vlogi nadzornika, saj so vaje že prevzeli "tamladi".

NAGRAJENI IZDELKI NATEČAJA

V sklopu praznovanja 70-letnice podjetja Domel smo objavili razpis na temo Domel skozi čas. V tem razpisu smo k sodelovanju posebej povabili naše štipendiste in ostalo šolajočo mladino, da bi s svojim pogledom na Domel naredili prispevek oz. izdelek na to temo. Prejeli smo pet izdelkov. Avtorji teh izdelkov bodo nagrajeni.

DEFIBRILATOR

TUDI V DOMELU!

Janja Kozjek

Tokrat ponovno pišem o defibrilatorju in tudi spletni aplikaciji e-Help, ki nam pove lokacije defibrilatorjev po celotni Sloveniji (čeprav sem o tem pisala že v oktobrski številki Mozaika v letu 2014 oz. letos julija), saj sem dobila nekaj namigov, da zaposleni sploh ne vedo, da imamo v Domelu defibrilator in kje ga imamo. Zato smo se v uredniškem odboru odločili, da vse objavimo še enkrat.

V tokratni številki Mozaika ponovno obveščamo vse zaposlene in tudi širšo javnost, da smo v Domelu v septembru 2014 kupili ročni defibrilator ZOLL, ki bo do nadaljnjega nameščen v vratarnici podjetja. Ko bo urejena nova recepcija v upravni stavbi, se bo defibrilator prenesel tja. O tem vas bomo obvestili.

Defibrilator smo kupili v okviru promocije zdravja, sofinanciranje pa je bilo omogočeno tudi s strani ZZSZS, kjer smo dobili nekaj finančnih sredstev za promocijo zdravja v podjetju.

Kaj je defibrilator? Defibrilator je prenosna elektronska naprava, ki z električnim sunkom požene srce v normalen, redni srčni ritem. Je zelo preprosta naprava, ki je namenjena nam laikom in jo lahko uporabi vsakdo. Ob vklopu se samodejno aktivira glasovno vodenje postopka oživljanja v slovenskem jeziku.

V podjetju je prodajalec izvedel tudi usposabljanje za uporabo defibrilatorja, ki se ga je v dveh dneh udeležilo 33 udeležencev. To so zaposleni, ki so usposobljeni za prvo pomoč v podjetju, ter vsi receptorji. Seznam teh zaposlenih je priložen navodilom za uporabo. Drugače pa je kupljen defibrilator namenjen vsesplošni uporabi, saj nas zvočno vodi skozi celoten postopek in nam govori, kaj moramo storiti v primeru uporabe. Najbolj pomembno je, da prepoznamo, kdaj defibrilator uporabiti. Nenadni srčni zastoj se ponavadi pojavi brez opozorila. Ob tem srce zastane in preneha črpati kri. Če oživljanje ni pravočasno, človek lahko umre. Možnost preživetja hitro upade s časom. Če začnemo z oživljanjem takoj, v prvi minuti, je možnost preživetja 90-odstotna. Če z oživljanjem začnemo šele v deveti minuti, je možnost preživetja le 10-odstotna. Pri tem obstaja velika možnost trajnih poškodb možganskih celic.

Očitni znaki odsotnosti cirkulacije se kažejo z naslednjimi znaki:

- nezavest,
- odsotnost normalnega dihanja,
- odsotnost pulza in znakov cirkulacije.

Pri situaciji, ko se oseba zruši, je pomembno, da ostanemo mirni. Takoj pristopimo k osebi in če vidimo, da ima prej opisane znake, začnemo s postopkom prve pomoči in z

organiziranjem reševanja. Pri takšni pomoči je najpomembnejša čim hitrejša časovna odzivnost, saj vsaka sekunda šteje. Pokličemo tudi 112. Temeljni postopek oživljanja z defibrilatorjem v nekaj minutah lahko reši življenje.

Defibrilatorja pa ne smemo uporabiti pri osebah, ki so pri zavesti, dihaajo in imajo zaznane znake pulza in cirkulacije. Pri osebah, ki tehtajo manj kot 25 kg, in otrocih mlajših od 8 let uporabimo pediatrične elektrode, ki so v priloženi opremi defibrilatorja.

Še nekaj osnovnih informacij o srčno-žilnem sistemu, ki nam jih je podal dobavitelj defibrilatorja:

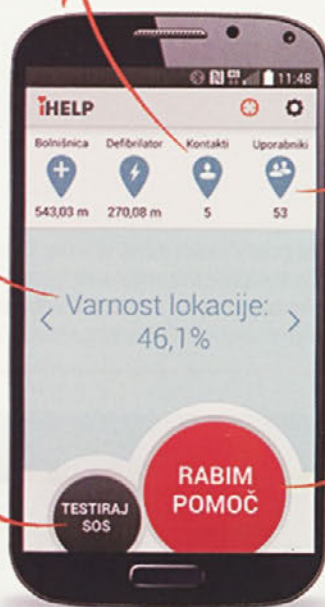
BITJE SRCA v človeškem organizmu

- Naše srce začne biti štiri tedne po zanositvi in se ne ustavi do smrti. Novorojenček ima v obtoku približno eno skodelico krvi. Odrasel človek pa približno 4 do 5 litrov, ki jo srce z utripom vso pošilja v vse celice ter v pljuča in iz pljuč, v približno eni minuti s 75-imi srčnimi utripi.
- Srce ima svoj električni impulz, zato bije tudi izven telesa, dokler ima ustrezno zalogo kisika.
- Povprečno srce odraslega človeka bije 72-krat na minuto, 100.000-krat na dan, 3.600.000-krat na leto in 2.500.000.000-krat v celem življenju.
- Žensko srce običajno bije hitreje kot moško, to je povprečno 78-krat v minuti, medtem ko moško bije povprečno 70-krat.
- Srce tehta samo od 300 do 500 gramov, prečrpa pa 7.500 litrov krvi skozi 96.000 km ven, arterij in kapilar vsak dan. Hitrost pretoka krvi skozi največjo arterijo – aorto je 1,6 km na uro. Ko kri doseže kapilare, se premika s hitrostjo 109 cm/uro.
- Količina krvi, ki jo srce prečrpa v povprečnem življenju, je taka, kot če bi pustili vodo v kuhinji srednje teči 45 let.
- Srce vsak dan ustvari toliko energije, da bi tovornjak s to energijo lahko prevozil 32 kilometrov. V celotnem življenju to ustreza vožnji do lune in nazaj.
- Kri je pravzaprav tkivo in ne tekočina. Ko telo počiva, potrebuje kri le 6 sekund za pot od srca do pljuč in nazaj, 8 sekund potrebuje za pot do možganov in nazaj ter 16 sekund za pot do prstov na nogah in nazaj do srca.

Dodaj nujne kontakte (prijatelji / družina)

Izračun varnosti na podlagi tvoje lokacije

Testiraj delovanje aplikacije s svojimi prijatelji

Koliko uporabnikov ti lahko pride pomagat

SOS alarm: v primeru, da rabite nujno pomoč

Lokacije defibrilatorjev v Sloveniji – aplikacija i-HELP

Aplikacija i-Help je brezplačna aplikacija in je namenjena hitremu SOS obveščanju v primeru nujnih zdravstvenih stanj. Primerna je za vse uporabnike pametnih Android telefonov. Z aplikacijo lahko pomagamo sebi oziroma drugemu, v primeru nenadnega srčnega zastoja ali v primeru drugih nesreč.

Kaj omogoča aplikacija?

- Obvesti, koliko ljudi ti lahko pride pomagat.
- Alarmira nujne kontakte, iHELP uporabnike in reševalce.
- Sproži klic na reševalno službo (številka 112).
- Vodi skozi temeljne postopke oživljanja (TPO).
- Najde najbližjo lokacijo defibrilatorja (AED), lekarne in bolnišnice oz. zdravstvenega doma.
- Nudi splošne izobraževalne vsebine prve pomoči.
- Nudi izračun varnosti odvisno od vaše lokacije.
- Omogoči testiranje SOS alarma (postopek alarmiranja).
- Ureja zdravstvene kartoteke.
- Obvešča o defibrilatorjih in le-te dodaja.
- Nudi asistenco: AS zavarovan

Promocija zdravja - organizirani pregledi za zaposlene

V okviru programa Promocija zdravja smo v mesecu oktobru organizirali preventivne preglede dojk in prostate.

Na pregled dojk se je prijavilo 170 sodelavk, za pregled prostate pa 75 sodelavcev. Vsi pregledi so potekali v Zdravstvenem domu Škofja Loka, in sicer v zasebni ambulanti DiaVita in v ambulanti medicine dela, prometa in športa, doktor Janeza Dolenca.

Upamo, da so odkrili čim manj obolenj, če pa že, vsem želimo, da jih v naslednjem letu odpravite in pozdravite.

ČE ZBOLIMO V ČASU KOLEKTIVNEGA DOPUSTA, KI GA IMAMO OD 23.12.2015 DO 1.1.2016, JE POTREBNO BOLNIŠKO ODSOTNOST V 24 URAH SPOROČITI NA TELEFON: (04) 51 17 100 (VARNOSTNA SLUŽBA).

V zaključku leta vsem želim lepe praznike, v novem letu pa predvsem največ zdravja, sreče in veselja.

DNEVNO IZKLAPLJANJE RAČUNALNIKA

Velikokrat nas muči vprašanje, ali je bolje računalnik, ki se uporablja vsak dan, izklopiti ali pustiti prižganega čez noč in naslednji dan samo nadaljevati z uporabo. Potrebno je vedeti, da je večina današnjih računalnikov do spleta povezana preko ADSL povezave. In prižgan računalnik posledično pomeni tudi povezan v splet.

Roman Megušar

Domače računalnike, ki delujejo v bivalnih prostorih, je bolje izklapljati. Vzroki za to so vsaj:

- glasnost ventilatorjev,
- slab zrak,
- drugo sevanje.

Računalnik v prašnem okolju ali na tepihu je bolje izklapljati. Ventilatorji se preveč zaprašijo in prihaja do oslabiljenih funkcij ventilatorjev - hlajenje, kar največkrat pripelje do pregrevanja računalnika in posledično do okvare strojne opreme. Najpogostejša okvara je okvara procesorja, kar ni majhen strošek. Na srečo je okvara diska (in izgube podatkov) zaradi pregrevanja redka. V kolikor je računalnik postavljen na tepih, ga je v vsakem primeru priporočljivo malo dvigniti na kakšno polico pod mizo ali na mizo.

V primeru, da računalnik veliko uporabljamo za brskanje po internetu, je bolje, da se računalnik popolnoma ugaša po končanem delu. Nekatere internetne strani nam v računalniku in v trenutnem delovnem spominu puščajo programske smeti, ki nam otežujejo delo (počasno delovanje, sesuvanje, prekinjanje povezave, zapiranje programov, ...). S ponovnim zagonom računalnika se vedno znova smeti počistijo.

Potrebno pa je upoštevati:

- Računalnik, ki je prižgan 24 ur na dan, porabi veliko več energije.
- Računalnik, ki je dlje časa povezan v internet (dlje prižgan), je dlje časa dostopen hekerjem in je večja možnost za vdore in okužbe z virusi.
- Vsak delovni računalnik je potrebno najmanj 1x na teden ugasniti oz. izvesti ponovni zagon sistema.
- Računalnik vsebuje mehanske dele - ventilatorje in ležaje v disku, ki se z daljšim časom uporabe bolj izrabljajo in povzročajo težave.
- Monitor in ostale naprave je priporočljivo izklapljati.
- Ob nevihtnem vremenu je bolje računalnik ugasniti (kljub zaščitam) in ga izklopiti iz električne in "internet" vtičnice.

Izkušnje kažejo, da je računalnik bolje ugašati, kot da se pušča prižganega. Tudi v raznih trgovinah in pisarnah, kjer bi lahko upravičili, da so računalniki prižgani cel dan, je po navadi prašno in je bolje izklopiti računalnik. V operacijskem sistemu Windows obstaja tudi način ugašanja: spanje in hibernacija. Vseeno pa moramo računalnik vsaj na nekaj dni ugasniti ali izvesti ponovni zagon.

SKRB

ZA ZAPOSLENE

Aleksander Volf

»Dejavnost in procesi temeljijo na vrednotah, ki smo jih pri nas že pred časom združili v pet sklopov: Ustvarjalnost in ambicioznost, odgovornost in gospodarnost, spoštovanje in sodelovanje, pripadnost ter skrb za zaposlene in stranke.« Skrb za zaposlene se izvaja tako na delovnem mestu kot tudi izven delovnega časa in se odraža tudi v rekreativnih vadbah, ki jih nudimo zaposlenim.

Skrb za zaposlene izven delovnega časa se odraža tudi v raznolikih rekreativnih vadbah, ki jih nudimo zaposlenim na različnih lokacijah. Letem vodstvo podjetja že od vsega začetka nudi vso podporo. Zaveda se namreč, da s tovrstnimi vadbami zaposleni ohranimo zdravje in vitalnost in zato lažje opravljamo delovne obveznosti, podjetju pa prinesemo pozitivne učinke, ki se odražajo predvsem v:

- zmanjšanju odsotnosti z delovnega mesta zaposlenih,
- zmanjšanju stresa pri zaposlenih,
- povečanju zadovoljstva zaposlenih,
- povečanju produktivnosti zaposlenih,
- dodajanju vrednosti podjetju, ker mu ni vseeno za nas, zaposlene.

Znano je namreč, da rekreativne vadbe pozitivno vplivajo na človeka, redna vadba pa pozitivno vpliva na človekove fiziološke in motorične sposobnosti, na srčno-žilni in dihalni sistem, krepi naše telo in izboljšuje naš imunski sistem. Poleg vsega ima dokazano sproščujoč vpliv na človeka. Vadbe omogočajo boljše počutje in več energije tudi ob pogostih psihičnih obremenitvah, saj zaposleni lahko krepijo tudi tiste dele telesa, ki so pri samem delu najbolj obremenjeni in s tem preventivno delujejo na poškodbe in bolezni, ki jih določeno delovno mesto lahko prinese. Istočasno pa zaposleni krepijo vezi in odnose med sodelavci tudi po delovnem času, kar je lahko bistvenega pomena tudi za delovanje znotraj organizacije.

Žal pa nam vse hitrejši življenjski slog, vse večje obremenitve na delovnem mestu in vedno več obveznosti v vsakdanjem življenju povzročajo, da zaposleni ne najdemo več časa za rekreativne vadbe, ali pa smo zanje enostavno preveč utrujeni. Tako bi na eni strani zaradi "manj aktivnega" delovnega mesta potrebovali vedno več rekreativne vadbe, na drugi strani pa se le-te, zaradi pomanjkanja časa, žal ne poslužujemo. Veseli smo, da v našem podjetju temu ni tako, saj ugotavljamo, da se vsako leto vse več zaposlenih vključuje v posamezne rekreativne vadbe. To so brezplačne vadbe v telovadnici osnovne šole in v športni dvorani v Železnikih, kjer lahko zaposleni igrajo nogomet, odbojko, badminton, namizni tenis in košarko.

Pod strokovnim vodstvom se v Železnikih, v mali športni dvorani, za zaposlene organizira brezplačna preventivna terapevtska gimnastika

Plavalni bazen - JZR

in v plavalnem bazenu subvencionirano rekreativno plavanje. Znatno podpiramo tudi izvajanje različnih oblik aerobike na različnih lokacijah, kot so Železniki, Selca, Dražgoše, Bukovica, Sorica, Škofja Loka (Mega Center) in Kranj (Mega Center). Wellness Macesen v Sorici pa našim zaposlenim po subvencionirani ceni nudi vodene vadbe, savnanje in različne sproščajoče masaže.

Po nižjih cenah lahko zaposleni pridobijo sezone karte (10-kratni obisk) Javnega zavoda Ratitovec (bazen, savna, bazen/savna in tenis) in smučarske karte za okoliška smučišča (SC Cerkno, STC Stari vrh in TC Soriška planina).

Z letošnjim letom pa so se naši zaposleni začeli organizirano udeleževati določenih rekreativnih prireditev v kolesarjenju in teku.

V kolikor pa nam vremenske razmere dopuščajo, pa organiziramo tudi tekmovanje v veleslalomu, ker ima ta prireditev tudi družabni pridih.

Vljudno vas vabimo, da se nam pridružite na vadbah in prireditvah, saj se imamo res prijetno!

Športno-rekreativni pozdrav!

Športna dvorana - JZR

Udeleženci rekreativne prireditve - Ljubljanski maraton 2015

PRETEČI

LJUBLJANSKI MARATON NI MAČJI KAŠELJ

Zadnje nedeljo v oktobru so bile ljubljanske ulice spet nekaj posebnega, saj se po njih niso vozili avtomobili, ampak so jih preplavili tekači, udeleženci 20. Ljubljanskega maratona. Kot vemo, zadnje čase tek dobiva na veljavi in je vedno bolj popularen način rekreacije med mladimi in malo manj mladimi.

Danica Jelenc

Lepo je, da se je tudi naše podjetje odločilo sodelovati pri spodbujanju rekreacije med svojimi zaposlenimi, saj je vsem udeležencem Ljubljanskega maratona plačalo startnino. Verjetno je bila to še dodatna spodbuda za kar nekaj naših sodelavcev, da so se prijavili na najbolj odmeven maraton, ki poteka v naši bližini. Kot že vsa leta je bilo udeležencem na voljo, da lahko izbirajo med tremi dolžinami maratona – 10 kilometrov, 21,098 km (polmaraton) ali 42,195 km (maraton). Večina naših sodelavcev se je podala na polmaraton, za eno od naših sodelavk pa je bil zastavljen cilj preteči celoten maraton. To seveda ni mačji kašelj, saj je to približna razdalja od Železnikov do Ljubljanskega kliničnega centra. In če se ti na koncu uspešno pretečenega maratona štoparica ustavi pri treh urah, petintridesetih minutah in šestinpetdesetih sekundah, kar je pomenilo 12. mesto v svoji kategoriji, lahko rečeš samo: »Kapo dol, res si junakinja!«

Ta pogumna sodelavka je Teja Bertoncelej, komercialistka, ki se s tekom ukvarja že celo življenje. Nekaj o pripravah in vtisih sem si jo drznila vprašati in če koga zanima, kakšne vtise mi je zaupala, si lahko prebere v nadaljevanju.

Pred časom si pretekla 42 kilometrov na Ljubljanskem maratonu. Meni, laiku, se to zdi res pogumna odločitev. Kaj pa ti praviš na to? Koliko je potrebno treninga, da lahko pri sebi rečeš: »Vem, da zmorem, prijavila se bom na 42 kilometrski tek?«

Že od otroštva tečem, tako da imam kar dobro tekaško "podlago". V zadnjih letih tečem zgolj za sprostitev, kar v najboljšem obdobju pomeni od 8-10 km približno 2-3 krat na teden. Pred dvema letoma sem prvič pretekla 21 km in ker nisem imela večjih težav, je bil naslednji cilj, da pretečem tudi maraton – 42 km.

Priprave so mi vzele kar nekaj časa. Poleg fizične sta pomembni tudi psihična priprava in prehrana. Če upoštevaš vse in si v celoti dobro pripravljen, potem preteči takšne razdalje ne bi smelo delati večjih težav. Jaz sem imela težave edino s koleno, kar se je začelo že nekaj tednov pred maratonom. Takrat je bila edina rešitev počitek, zaradi tega tudi treningi niso potekali čisto po planu. Poleg tega mi je nekaj dodatnih težav pri treningih povzročalo tudi letošnje izjemno vroče poletje. Tako sem nekaj bolj zahtevnih treningov naredila šele v septembru in oktobru.

Na Ljubljanskem maratonu si dosegla tudi zavidanja vreden rezultat. Ali ti je to spodbuda za v bodoče?

Ko sem se odločila, da pretečem maraton, sem imela cilj med 3:30 – 4:00 h. Takrat še nisem vedela, ali je zadan cilj realen, saj pred tem še nisem pretekla več kot 30 km. Malo me je skrbelo, kako bo na zadnjih 10 km, zato sem začela nekoliko počasneje in poskušala držati čim bolj enakomerno hitrost čez celotno dolžino. Na srečo je bila hitrost primerna in tako tudi v zadnjih kilometrih nisem naletela na tako imenovani "tekaški zid". V veliko pomoč so mi bili vsi nasveti, ki sem jih dobila od tekačev ali prebrala na internetu.

Kakšni so tvoji "tekaški" plani za naprej?

Zaenkrat 42 km ostaja zgornja meja in ne bom rekla, da je bilo zadnjič. Ker je potrebno kar nekaj odrekanja, pa še nisem odločena, če bom to ponovila že naslednje leto.

Vseeno upam, da sem koga od sodelavcev opogumila, da se naslednje leto preizkusi tudi sam. Če si dobro pripravljen, je to lepa (pre)izkušnja. Sem pa na voljo vsem, ki bi želeli dodatne nasvete.

Teja, hvala lepa, da si si vzela čas in upam, da si res koga od sodelavcev spodbudila, da se bo mogoče že na naslednjem maratonu podal na najdaljšo razdaljo.

DOGODKI

NA SELŠKEM

Nina Drol

Da na Selškem ni dolgčas, pričajo številni dogodki in prireditve, ki so popestrili iztekajočo se jesen.

V nedeljo, 8. novembra 2015, je v športni dvorani Železniki potekala 24. dobrodelna tombola. Izkupiček tombole, ki so jo pripravile župnije Selške doline in Župnijska Karitas Železniki, je bil namenjen društvu DLAN, ki je bilo ustanovljeno, da ugotavlja, zagotavlja in zadovoljuje osebne potrebe oseb z gluhoslepoto in drugih oseb s senzorno invalidnostjo.

Sredi oktobra so se v Dvorani na Češnjici ljubitelji narodno-zabavne glasbe zbrali na koncertu, ki so ga ob petem rojstnem dnevu pripravili člani ansambla Dor ma cajt. Za dobro razpoloženje v dvorani so poleg jubilarov skrbeli še glasbeni gostje Raubarji in poskočni muzikanti, obiskovalce pa je nasmejal legendarni Košnikov ata. Dogodek je podprlo tudi naše podjetje.

7. dobrodelna prireditev Sončki dobrote je v Dvorano na Češnjici privabila tiste, ki jim ni vseeno za sočloveka. Koncert so poleg Kvinteta Sonček popestrili tudi: pevska skupina Vocal Bača Podbrdo, Ansambel Vrisk, Ansambel Trio Šubic, Tone Habjan in Nejc Jemc ter plesna skupina Colorado Country Line Dance. Na letošnjem koncertu so zbrali 1634 evrov. Letos bodo del sredstev ponovno namenili skupini iz Pivke, ki se naslednje leto odpravlja na Andanamske otoke, ki jih je pred leti prizadel cunami. Drugi del sredstev bo šel za pomoč družini Žaberl iz Železnikov. Potrebujemo dvigalo za invalidnega sina. Pobudniki za postavitev dvigala so člani domačega gasilskega društva.

V petek, 13. novembra, so v v kulturnem domu v Železnikih med bralce pospremili novo, dvanajsto številko zbornika Železne niti, ki ga je izdalo Muzejsko društvo Železniki. Tokratni zbornik na 464 straneh predstavlja zanimive in raznolike prispevke, ki razkrivajo našo bogato preteklost. Predstavitev so pripravili člani uredniškega odbora Železnih niti. Avtorji prispevkov so nanizali nekaj vtisov in zanimivosti o svojem delu in s tem spodbujali tudi druge, da se odločijo za sodelovanje. Za odlično zvočno podlago sta poskrbela France Čufar s svojimi orglicami in Tomaž Močnik, ki ga je spremljal.

Zadnja novembrska sobota je potekala v znamenju 21. Andrejevega sejma. V popoldanskih urah so se tako na "plac" pred cerkvijo sv. Antona Puščavnika odpravili številni obiskovalci, ki jih je bogata ponudba raznovrstnega blaga in drugo sejmsko dogajanje popeljala v praznično razpoloženje.

S slovesnostjo iz korenin rastemo se je 23. oktobra zaključil niz prireditev, ki so se v počastitev dvestoletnice šole v Železnikih vrstile skozi leto. Pevsko-plesno-glasbeni dogodek, v odlični izvedbi številnih učencev, je obiskovalce popeljal skozi dvesto let zgodovine šole. Pridružil se jim je znani tenorist Janez Lotrič, tudi bivši učenec šole, ki je s svojimi pevskimi nastopi še dodatno popestril prireditve.

DOGODKI

NA POLJANSKEM

Štefka Jeram

V jesenskih dnevih se je tudi v Poljanski dolini veliko dogajalo. Nekaj dogodkov je podprlo tudi naše podjetje.

Začeli smo z otvoritvijo prenovljenega Kulturnega centra slikarjev Šubic v Poljanah, nadaljevali z otvoritvijo gorenjevaške obvoznice, sledilo je odkritje spominske plošče jezikoslovcu Luku Pintarju na Hotavljah in za Poljance najbolj pomemben dogodek otvoritev poljanske obvoznice, ki smo jo tako Škofjeločani kot Poljanci najbolj težko čakali.

Odprtje prenovljenega Kulturnega centra slikarjev Šubic je bilo 8.9.2015. V kulturnem centru si lahko ogledate različne razstave in se udeležite delavnic, tako otroških kot delavnic za odrasle (festival karikatur).

Gorenjevaška obvoznica je tudi velika pridobitev za zgornji del Poljanske doline, ker smo se s tem rešili ozkega grla skozi samo Gorenjo vas. Otvoritev le-te je bila 14.9.2015.

Na Hotavljah smo domačini 18.10.2015 v spomin domačinu jezikoslovcu Luku Pintarju odkrili spominsko ploščo na njegovi domači hiši. Rodil se je 15.10.1857 pri Presercu na Hotavljah št. 1. Poleg prevajanja veseloiger in dram iz nemščine se je skoraj 20 let izdatno ukvarjal z raziskovanjem življenja in dela Franceta Prešerna.

Najbolj odmeven dogodek pa je zagotovo otvoritev poljanske obvoznice, na katero smo čakali 40 let. Začelo se je 10.10.2015 na Visokem, kjer je bil postavljen 712 m dolg točilni pult, prav toliko, kot je dolg predor Sten na obvoznici. Uradna otvoritev je bila 20.10.2015, promet po obvoznici pa je stekel 21.10.2015. Za vse nas, ki smo se dnevno vozili skozi mesto Škofja Loka, je to velika pridobitev. Verjetno pa je to največja pridobitev za prebivalce Spodnjega trga v Škofji Loki, ki so dnevno morali živeti v hrupu in tresenju ob vožnji težkih tovornjakov.

VESELI

PROJEKTI V VESELEM DECEMBRU

Tadeja Bergant

Da se razumemo – veseli projekti v pravilnem razumevanju pridevnika vesel.

Preko definicije glagola veseliti se lahko torej prenesemo definicijo pojma veseliti se tudi na projekte:

VESELITI veseliti -im nedov. (i i) **1. delati, povzročati, da je kdo vesel:** pogled na bela pobočja jih veseli; vsa slava, ki jo je dosegel, ga ne veseli več; uspehi otrok starše veselijo / povedal je, kaj ga na njih, pri njih najbolj veseli // s smiselnim osebkom v tožilniku, z odvisnim stavkom izraža pozitiven čustveni odnos do česa: veseli nas, da delo napreduje; od srca, v resnici ga veseli, da so se pobotali / veselilo bi me, če bi se o tem lahko kdaj pogovorili želim si, da bi se / kot vljudnostna fraza: veseli nas, da ste nas počastili z obiskom; veseli me, da vas vidim // v medmetni rabi izraža pozitivno mnenje, soglašanje: jutri grem na Triglav. Me veseli / kot vljudnostna fraza ob pohvali lepo smo se imeli pri vas. Me veseli; kot vljudnostna fraza pri predstavljanju Janez Koren. Me veseli

2. vzbujati pozitiven odnos, zaradi katerega se zdi kaj, ukvarjanje s čim prijetno, zaželeno: kmetovanje, poklic ga veseli; veseli ga zgodovina / pijača ga ne veseli več ne čuti več potrebe po njej; goji različno sadje, veselijo ga zlasti jabolka najbolj se ukvarja z njimi - ne veseli me iti v takem vremenu od doma ne grem rad, ne želim iti

VESELITI SE 1. biti v stanju veselja: ljudje se veselijo ali jokajo; vsi so veseli, veselite se še vi / ekspr. z njim se veseli, kar živi // delati stvari, ki vzbujajo, izražajo veselo razpoloženje: gledal je otroke, kako se veselijo na travniku; veseliti se s sosedi v zidanici; hrupno se veseliti **2. biti v stanju prijetnega pričakovanja česa:** veseli se počitnic; veseliti se pomladi, potovanja; veseli se, da se bo peljala z njim // imeti pozitiven čustveni odnos do česa: veseli se napredka; veseli se tujega uspeha; od srca se veseli lepe knjige; daril se veseli kot otrok - ekspr. še danes se veseli čvrstega zdravja je zdrav; bibl. veseliti se z veselimi in jokati z jokajočimi; ekspr. prežgodaj si se veselil kar si pričakoval, se ni izpolnilo

veselēč -ēča -e: jadrati so, veseleč se, da so si rešili življenje; veseleča se družba (Vir: ZRC SAZU)

Po vrsti gre definicija na projektih nekako takole:

VESELITI veseliti -im nedov. (i i) **1. delati, povzročati, da je kdo vesel - definirano za projekte:**

Pogled na pozitivne kazalnike projektov v letošnjem letu jih veseli; ves uspeh, ki ga je nekdo znotraj dobrega projektnega tima dosegel, ga veseli; uspehi projektov upravo kot naročnika projektov veselijo; s smiselnim osebkom v tožilniku, z odvisnim stavkom izraža pozitiven čustveni odnos do česa: veseli nas, da projekt napreduje znotraj začrtanih ciljev; od srca, v resnici ga veseli, da so rešili konflikt med vodjem projekta in zunanjim izvajalcem / veselilo bi me, če bi se o vlogah v projektu lahko kdaj bolj poglobljeno pogovorili // kot vljudnostna fraza: veseli nas, da ste se uvodnega projektnega sestanka udeležili v tako velikem številu /

2. vzbujati pozitiven odnos, zaradi katerega se zdi kaj, ukvarjanje s čim prijetno, zaželeno definirano za projekte:

Projektno vodenje kot poklic ga veseli, veselijo jo pozitivne izkušnje na preteklih projektih, goji različne interese, veseli ga zlasti ekonomika projektov, najbolj se ukvarja prav s tem/ ne veseli me iti na ta sestanek, ne poročam rad namreč o povišanju stroškov projekta.

VESELITI SE 1. biti v stanju veselja – definirano za projekte:

Vsi so veseli, da so dobili naročilo za projekt – veselite se še vi // delati stvari, ki vzbujajo, izražajo veselo razpoloženje: Opazoval je člane svojega projektnega tima, kako se veselijo ob uspešnem zaključku projekta.

2. biti v stanju prijetnega pričakovanja česa:

veseli se izdelave projektnega plana, ker mu to predstavlja novo izkušnjo; od srca se veseli sodelovanja s kupci na projektu; // imeti pozitiven čustveni odnos do česa: veseli se napredka na projektu; veseli se uspeha projekta; nagrade na projektu se veseli kot otrok

veselēč – definirano za projekte:

trdo so delali, veseleč se, da bodo z dosegajo cilja dokazali, da so uspešni, zmagovalen projektni tim.

Vidite, da je na projektih lahko tudi in predvsem veselje (pa ne samo v decembru)?

Ni pa nujno, da je tako, če se za veselje ne trudimo vsi, ki sodelujemo na projektih – tako tisti, ki smo znotraj projektne ekipe, kot tisti, ki so posredno vključeni. Če se za veselje namreč ne trudi tudi "samo" naročnik projekta ali funkcijski vodja področja, v okviru katerega se vodi projekt, je potem lahko tudi malo "manj veselo".

Zakaj pa je izpostavljen ravno december?

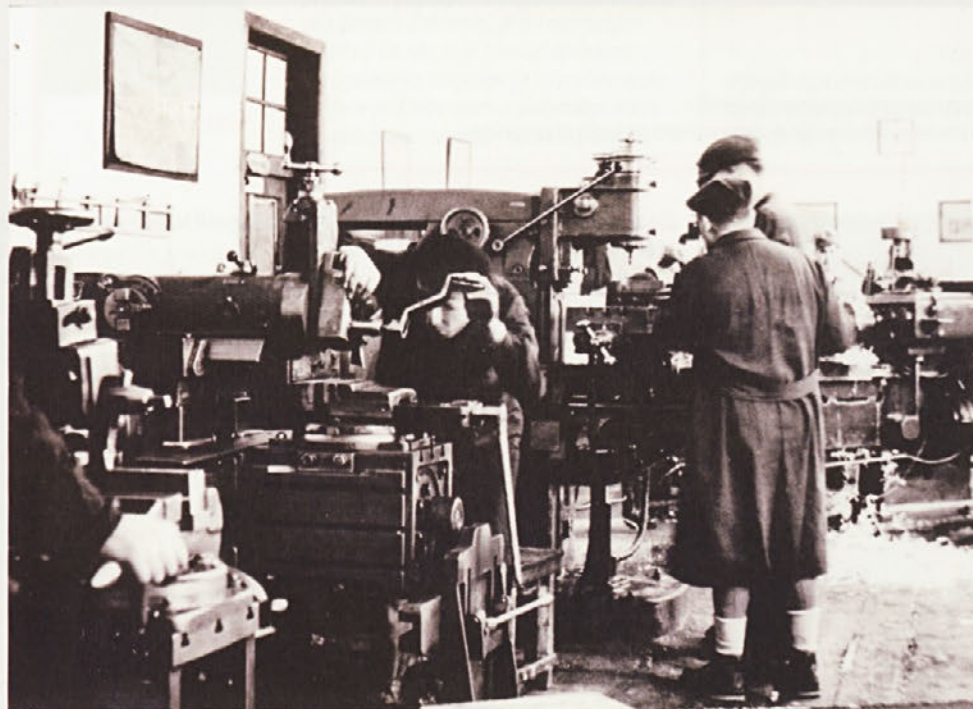
Zato, ker velja pojem "veseli december" in zato, ker so na projektih pomembni "ponovoletni" cilji, tako kot so v življenju pomembne "ponovoletne" zaobljube.

Kljub vsemu pa ne gre kar enačiti projektnih ciljev in "ponovoletnih" zaobljub, ker posledice v primeru nedoseganja projektnih ciljev nikomur niso v veselje, pri novoletnih zaobljubah lažje zapišemo – ravno tako smo veseli, če namesto treh v decembru pridelanih kilogramov zgubimo vsaj enega in pol.

Itak bo pa po novem letu "vse drugače" (vsako leto tako obljublja) in bomo zato na projektih lahko še bolj veseli, ker vse drugače pomeni nove cilje, nove zmage ...

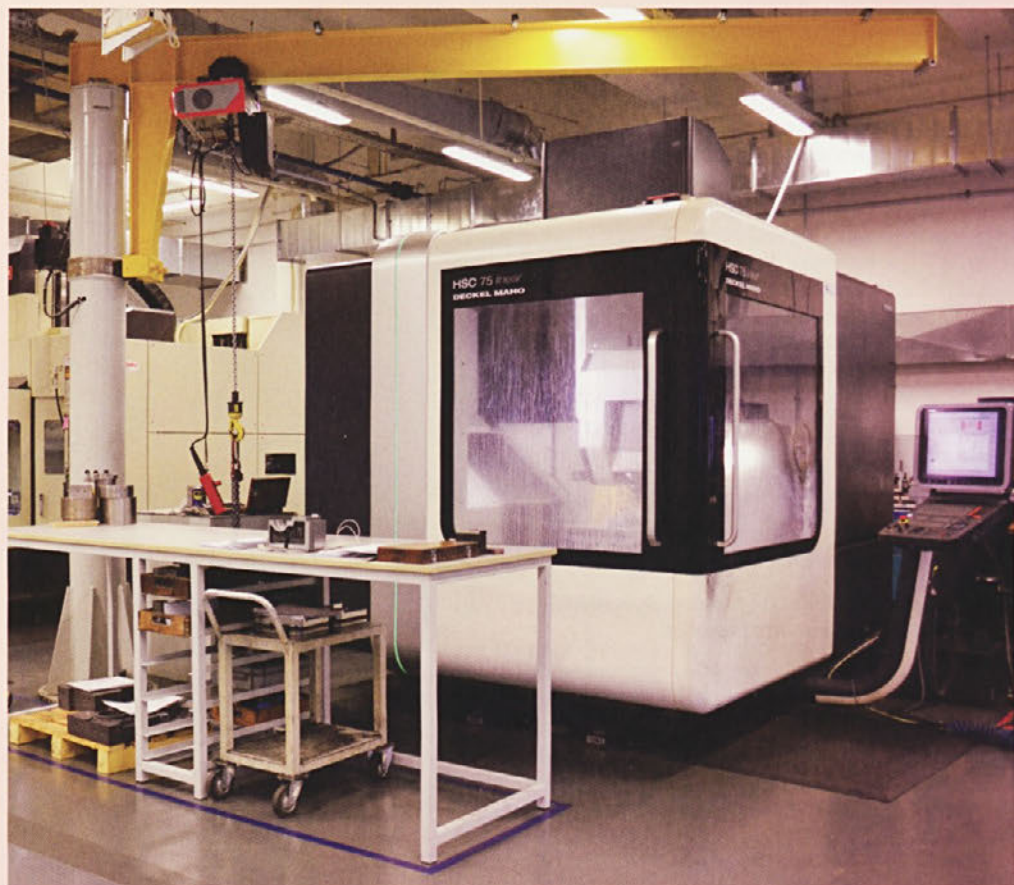

BILO JE NEKOČ ...

v letu 1947

... IN DANES

leta 2015

NOVOLETNA

NAGRADNA KRIŽANKA

križanko sestavila J. Z.	prikaz pred občinstvom	jezero v Kanadi	nasilen vstop	del telesa	lantan	m. ime Egidij	gl. mesto Japonske	leha med dvema razoroma		sl. pisatelj Jalen	titanov mineral	organ za vohanje	reka v Bosni	neubran. servis pri tenisu	radij
Geslo								1. mesec v letu					9		
strokov. za izbor odraslih								objava v časopisu							
narečni izraz za kozolec					slov. koreograf Otrin			am. agen. za veselje st. sklad. Peter					eden od rimskih gričev	divji kozel	
reka v Črni gori	18				čas grkov in nmi-janov		gosta bombaž. tkanina trenje			7			pripis odličen dirigent		
oranje			vojaški pakt italijansko rdeče vino				junakinja romana April zastrupitev s kislo					poljska ovetica ožina na Malaki			
barva igralnih krat				Niko Okorn rima verzov		Ana Pavlova sl. družina skladat.			kamnita gmota						
	gora v Kam. sav. alpah	6						23			šp. klub iz Madrida krajevna skupnost				
	naselje na notranjskem		glasbenik Soss cestni ovinek			kralj molosov v Epiru			zaprt družb. plast podredni veznik						
razpored ur v šoli	17					Anton Dermot			Čušin Silva Janez Albreht	10			timnica klada za sekanje		
košček sukanca						alp. dolina pri Bohinju trma						rastlin. bodica del roke			
TV voditelj Pucer				žival z bodicami	trditev odd. v bolnišnici				spod. del posode ohočet poroka					surovina za izdel. zdravi	eno ali dvogربی kopitar
Kalcij			st. slov. pis. Branka prebival. Paname		19				strast, poželenje				Anže Kopitar grški kipar		
	športno oblačilo		plast paleozoika telesna poškodba			Šmid Miro	najstarej. kamena doba		pristanis. v Albaniji	1		8			
zgodov. naselje pod Jelovico							21		neznane neimenovan babica (primors.)						
avstral. vojna mornarica		15		Goetejeva drama	2							ang. sv. pivo klor se ravna po izkušnjah			
glavni števniki				Nataša Lačen	11		visok met žoge uporaba				baza alkohola				22
tuje m. ime (Samuel)				dajatev za uvoz blaga vodna rastlina							medena rosa enota TV sporeda			4	
	priprava za trkanje		samo-veznica kamnina lipent						rim. bog plodnosti država v prirenejh					grška črka	izvršni svet
del ostrēja					pas pri kimonu				kantavtor Smolar	3			Kohont Irena		
Rafko Irgolič			prvi pariš. kralj samica dve mačke						kratica bivše Vzhodne Nemčije	20			Stane Sever levi prit. Volge		
glasbilo, poštni rog	5					estonski estradni pevec	hitre tek		slov. igralec Ivo						
bivši sl. rap izvajalec						14						13		arabski zrebec	grška črka
gora nad Sevnico				16	12	nekdan. papeževa krona						skrb, briga			
Širca Roš						gozdna žival						atlet Boldon			

Nagrade za novoletno križanko:

1. nagrada: TERME ČATEŽ - TEDENSKI PAKET (ponedeljek – ponedeljek ali petek – petek, 7 dni - izven razpisnih terminov, po dogovoru)
2. nagrada: TERME ČATEŽ - PAKET PODALJŠANI VIKEND (petek – ponedeljek, 3 dni - izven razpisnih terminov, po dogovoru)
3. nagrada: TERME ČATEŽ - PAKET SREDINA TEDNA (ponedeljek – petek, 4 dni - izven razpisnih terminov, po dogovoru)
4. nagrada: SAVNA / BAZEN - sezonska karta (10-kraten obisk).

Kuponček s pravilno rešenim geslom pošljite ali oddajte do 26.1.2016 v kadroviski oddelk (Janja Kozjek). Izžrebani nagradijci (-ke) bodo o nagradi pisno obveščeni do 1.2.2016, imena nagradencev pa bodo objavljena tudi v prvem naslednjem glasilu Mozaik.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

Ime in Priimek

Naslov

NATEČAJ

KOVINA SPLETA ČIPKO OD PLAVŽA DO DOMELA

V natečaju lahko sodelujejo učenci ali skupine učencev osnovne šole s svojimi likovnimi in literarnimi prispevki na témo pomena kovinarstva v Železnikih, še posebej podjetja Domel, v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

Literarne prispevke pošljite na naslov razpis.domel@gmail.com.

Likovna dela oddajte likovni pedagoginji **Poloni Kovač**.

Rok za oddajo prispevkov je **31.1.2016**.

Vsak prispevek mora vsebovati naslov dela, ime, priimek in razred učenca ter ime in priimek učenčevega mentorja.

Prispevke bo ocenila komisija, ločeno za:

- 1. do 3. razred,**
- 4. do 6. razred in**
- 7. do 9. razred**

ter izbrala po tri najboljša dela vsake vrste iz vsake kategorije.

Najboljša dela bodo objavljena v naslednjih številkah Mozaika. Vsi udeleženci natečaja bodo prejeli simbolične nagrade. Avtorji izbranih del bodo še posebej nagrajeni.

Dodatne informacije lahko dobite pri svojih mentorjih, oziroma v Domelu na telefon **04 51 17 144**.